

การศึกษารูปแบบและคุณค่าของเหตุผลในการสอนธรรมของพระสงฆ์
การศึกษาความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน
จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์

A Study of the Community Satisfaction to the Project of Morality
Teaching in Schools by the Buddhist Monks in Surin and Buriram

ผศ.บรรจง โสตาดี¹

ผศ.ทวีศักดิ์ ทองทิพย์²

พระวัชร วชิรญาณ (เกิดสบาย) นายธนู ศรีทอง³

นายพลนภัส แสงศรี⁴

นายอิทธิพล จ้านรงค์⁵

E-mail : Banjong2564@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดบุรีรัมย์” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงประยุกต์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของชุมชนด้านปัจจัยนำเข้า ด้านปัจจัยกระบวนการ ด้านปัจจัยผลผลิต และด้านปัจจัยผลกระทบโครงการพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนในจังหวัดสุรินทร์และบุรีรัมย์ ขั้นตอนการวิจัยโดย สืบหาข้อมูลเบื้องต้น จัดทำเครื่องมือ ตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และเขียนรายงานการ วิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีสองแบบ คือ ๑) แบบสอบถามที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลจาก เอกสาร และ ๒) แบบสอบถาม ใช้สำหรับเก็บข้อมูลภาคสนาม จากกลุ่มตัวอย่างพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จำนวน ๒๓๙ รูป จากพระสอนศีลธรรมทั้งหมด จำนวน ๙๑๐ รูป เก็บจากผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา จำนวน ๔๕๓ คน จากผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษาทั้งหมด จำนวน ๑,๖๙๒ คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า พระสอนศีลธรรมมีความพึงพอใจต่อตัวชี้วัดเกี่ยวกับกระบวนการคัดเลือกแต่งตั้ง พระสอนศีลธรรม คู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของพระสอนศีลธรรม และงบประมาณสนับสนุน อยู่ในระดับปานกลาง และการดำเนินโครงการมีกระบวนการสรรหาคัดเลือกโรงเรียน มีระเบียบปฏิบัติของพระสอนศีลธรรม และมีการ ตั้งคณะทำงานกำกับดูแลประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ด้านปัจจัยกระบวนการ พระสอนศีลธรรมมีระดับความพึงพอใจต่อตัวชี้วัดเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การประสานงาน การจัดปฐมนิเทศการสอน และการจัดอบรมสัมมนา อยู่ในระดับปานกลาง และการดำเนินโครงการมีการประชุม มีการจัดซื้อวัสดุสำนักงานอย่างมีขั้นตอน

ด้านปัจจัยผลผลิต ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษามีความพึงพอใจต่อตัวชี้วัดเกี่ยวกับนักเรียนมี พฤติกรรมที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากโน้มไปในด้านมากที่สุด และการดำเนินโครงการมีจำนวนพระสอน ศีลธรรมในโรงเรียนเพียงพอ มีการพัฒนาพระสอนศีลธรรมให้มีคุณภาพ และได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานโครงการ ประจำอำเภอทุกอำเภอ

ด้านปัจจัยผลกระทบ ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษามีความพึงพอใจต่อตัวชี้วัดเกี่ยวกับชุมชน ได้คนดีเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน หน่วยงานรัฐได้คนดีเข้ามามีส่วนร่วมในการ

พัฒนาสังคม อยู่ในระดับ มากน้อยไปในด้านมากที่สุด และการดำเนินโครงการคณะสงฆ์ได้พระสงฆ์ที่มีคุณภาพด้านการสอนและการเผยแผ่ จากผลการประเมินความพึงพอใจตามปัจจัยทั้ง ๔ ด้าน สรุปได้ว่าในพระสงฆ์ของพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียนมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินโครงการพระสอนศีลธรรมในระดับปานกลาง ส่วนพระสงฆ์ของคณะ ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงมีความมั่นใจต่อการดำเนินงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนค่อนข้างสูงคือพึงพอใจในระดับมากน้อยไปในด้านมากที่สุด

คำสำคัญ : พระสงฆ์, ความพึงพอใจ, พระสอนศีลธรรม

Abstract

The objective of this applied research is to study the community satisfaction on the factors of input, process, output, and impact. The procedures of research are information survey, instrument construction, checking the instrument quality, data collection, verifying the data obtained, data analysis, and writing a report respectively.

The instruments used in the research are 1) research recording card; being used to collect document data, and 2) questionnaires; being used to collect field data from the samples of 239 monk teachers out of 910, and from the samples of 453 administrators and monitor teachers in education institutes out of 1,692. The findings of research are as follows: On the factor of input, the satisfaction of monk teachers is in the medium level of satisfaction to the process of selection and appointment, handbook of working, and supporting budget. To the project management, there are the process of school selection, the monk teachers' line of conduct, and the appointment of working committee to supervise the working system efficiently.

On the factor of process, the satisfaction of monk teachers is in the medium level of satisfaction to public relation of the project, coordination, teaching orientation, and seminar. To the project management, there are the meeting and the material procurement of the office.

On the factor of output, the satisfaction of administrators and monitors is in high to the highest level of satisfaction to the students' desirable behavior. To the project management, there are enough monk teachers, development of monk teachers, and subdistrict coordination centres.

On the factor of impact, the satisfaction of administrators and monitors is in high to the highest level of satisfaction to following aspects i.e. the community has got good members to participate in community development, and the government agencies have got good members to participate in social development. To the project management, the Sangha Order has got qualified monks for teaching and propagating.

From the evaluation of four factors of satisfaction, it is summarized that monk teachers have got confidence to the project of monk teaching in schools in the medium level

of satisfaction, and administrators and monitor teachers in high to the highest level of satisfaction.

Keywords: Buddhist Monks, Satisfaction , Morality Teaching

บทนำ

ในภาวะที่โลกตกอยู่ภายใต้การครอบงำของแนวคิดวัตถุนิยม และกระแสทุนนิยม มนุษย์ถูกผลักดันให้ออกจากหลักธรรมทางศาสนาไปเรื่อยๆ ขณะเดียวกันกับปัญหาการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ก็เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็นเงาตามตัว สังคมไทยซึ่งมีรากฐานของวิถีชีวิตมาจากหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ก็ถูกกระแสวัตถุนิยมทุนนิยม พัดพาไปโดยไม่รู้ตัว และก็เกิดปัญหาทางสังคมมากมายตามมาเช่นเดียวกัน ดังปรากฏว่า คุณธรรม ศีลธรรม ความถูกต้องดีงามตามหลักพระพุทธศาสนา เสื่อมถอยไปจากจิตใจชาวพุทธไทยอย่างน่าใจหาย สภาพการณ์ เช่นนี้กำลังเป็นอยู่เชิงประจักษ์ มีผู้ประมวลรวบรวมตัวอย่างปัญหาลักษณะนี้ไว้มากมาย ขอนำตัวอย่างปัญหา ที่นายปรีชา กันธิยะได้สะท้อนปัญหาความรู้ศีลธรรมในปัจจุบันว่า สภาพสังคมไทยปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป ความเจริญด้านวัตถุได้พัฒนากว้างไกล แต่วิถีชีวิตประจำวันของคนในสังคมมีการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย มีความย่อหย่อนในศีลธรรมอันดีงาม ไม่เคารพกฎเกณฑ์และกฎหมายอาชญากรรมมากทั้งที่เป็นเมืองพุทธ ซึ่งเป็นสังคม แห่งความเมตตากรุณา มีการทุจริตคอร์รัปชัน ลักขโมย มีปัญหายาเสพติด แหล่งอบายมุข แหล่งเร่ร่อน มีโสเภณี เด็ก มีการใช้แรงงานเด็กและละเมิดสิทธิเด็ก” จากสภาพปัญหาดังที่กล่าวมา มีการเรียกร้องให้พระสงฆ์ซึ่งเดิมเคยเป็นครูให้กับสังคม ให้หันกลับมาช่วยแก้ปัญหาทางสังคม ทางรัฐบาลก็มองเห็นความจำเป็นที่ต้องให้ พระเข้ามาทำหน้าที่การสอนในโรงเรียนเป็นบทบาทเดิมที่พระเคยทำ หล่นหายไปเมื่อ ๕๐ ปีที่ผ่านมา เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและ เยาวชน แนวคิดนี้เริ่มเป็นรูปธรรมขึ้น ดังที่พระธรรมโกศาจารย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้กล่าวถึงความ เป็นมาของโครงการพระสอนธรรมในโรงเรียนสรุปสาระได้ว่า ปีงบประมาณ ๒๕๔๘-๒๕๕๐ รัฐบาลมอบหมายให้กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรมและ กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมดำเนินการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน โดยจัดสรรงบประมาณอุดหนุนพระ สอนฯ รูปละ ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือน จำนวน ๔,๐๐๐ รูป และมีเป้าหมายเพิ่มจำนวนพระสอนฯ ให้มากขึ้นเป็น ๒๐,๐๐๐ รูป เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ตามเป้าหมาย ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ กรมการศาสนาได้มอบให้ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยรับโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมาดำเนินการต่อ เมื่อ มจร.โด รับช่วงต่อก็ได้จัดการกิจนี้อยู่ในพันธกิจประเภทงานให้บริการวิชาการแก่ชุมชน โดยได้ประสานงานกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ๕ หน่วยงาน ดังนี้ (๑) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย มีพระสงฆ์ที่มีความพร้อมและมีพระที่สอนอยู่ในสถานศึกษาต่าง ๆ อยู่แล้ว (๒) สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีศึกษานิเทศก์และสถานศึกษา/โรงเรียนที่มีความ ต้องการพระสอนฯ (๓) กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม มีวัฒนธรรมจังหวัดซึ่งเป็นผู้ดูแลโครงการ ฯ มาแต่ เริ่มแรก (๔) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีผู้อำนวยการพระพุทธศาสนาจังหวัดเป็นผู้ส่งเสริมพระสอนฯ ที่เข้าไปทำการสอนในโรงเรียน (๕) ภาคคณะสงฆ์ทั้ง ๑๘ ภาค มีเจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัดซึ่งปกครองดูแลพระสอนศีลธรรมทั่วประเทศ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เมื่อได้รับมอบโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนพร้อมทั้งงบประมาณมาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานโครงการพระสอนฯ มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์อัน

พึง ประสงค์คือนักเรียนได้รับการปลูกฝังในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมจากพระสอน ฯ โดยตรง และคุ้มค่ากับงบประมาณที่ได้รับ จึงได้เตรียมแผนปฏิบัติการรองรับการดำเนินการโครงการ ฯ อย่างเป็นระบบ และได้ดำเนินการประสานงานกับคณะสงฆ์ สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยได้มีการประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ และจัดอบรมถวายความรู้เพิ่มประสิทธิภาพพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนทั่วประเทศ เพื่อสร้างศักยภาพในการ ทำงานให้เป็นที่ยอมรับของสถานศึกษา และเพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียนได้มีความรู้ความ เข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้องพร้อมๆ มีความประพฤติที่ดีงาม โดยได้จัดแผนการ ดำเนินการโครงการซึ่งมีกระบวนการบริหารโครงการดังนี้ (๑) จัดประชุมคณะกรรมการโครงการพระสอน ศีลธรรมในโรงเรียน (๒) จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ/อำนวยการโครงการพระสอน ฯ ทั่วประเทศ (๓) การปฐมนิเทศ พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนทั่วประเทศ (๔) การสัมมนาเชิงปฏิบัติการเข้มข้นวิทยากรแกนนำโครงการพระ สอนศีลธรรมในโรงเรียน (๕) การอบรมพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน (๖) การจัดทำ คู่มือ หนังสือการจัดสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๔๔ และพัฒนาเว็บไซต์โครงการพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียน (๗) การวิจัย (๘) การนิเทศ การติดตามประเมินผล (๙) การจัดถวายค่าตอบแทน (๑๐) การรับ สมัคร/การคัดเลือกพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนทั่วประเทศ สถิติพระสอนศีลธรรมในปัจจุบันทั่วประเทศมีจำนวนถึง ๑๖,๙๒๗ รูป มีรายละเอียดดังนี้ “กรุงเทพมหานคร/ปริมณฑล จำนวน ๑,๔๑๘ รูป ภาคเหนือ จำนวน ๒,๙๖๑ รูป ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๖,๗๘๕ รูป ภาคกลาง จำนวน ๓,๕๓๔ รูป ภาคตะวันออก จำนวน ๑,๐๗๖ รูป ภาคตะวันตก จำนวน ๙๔๕ รูป ภาคใต้ จำนวน ๑,๑๕๓ รูป” โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจากบัญชีรายชื่อของ พระสอนศีลธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ยืนยันว่า “มีพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียนในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ จำนวนทั้งหมด ๙๑๐ รูป ซึ่งกระจายสอนอยู่ในสถานศึกษา กว่า ๔๐๐ แห่ง”

ในเขตพื้นที่จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีศูนย์ ประสานงานอยู่ที่มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ การดำเนินงานของโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ – ๒๕๕๒ ที่ผ่านมา โดยได้ดำเนินงานตามภารกิจหลัก คือ จัดประชุมคณะกรรมการโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการ/อำนวยการโครงการพระสอน ฯ จัดปฐมนิเทศพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเข้มข้นวิทยากรแกนนำโครงการพระสอน ศีลธรรมในโรงเรียน จัดอบรมพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน สร้างเว็บไซต์โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน การนิเทศติดตาม ประเมินผล จัดถวายค่าตอบแทน รับสมัคร/การคัดเลือกพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ในภารกิจทั้งหมดที่กล่าว มาวิทยาเขตได้ดำเนินการทุกประการ ก็เหลือแต่ด้านการวิจัยตรวจสอบความพึงพอใจของชุมชนอันเนื่องมาจาก โครงการพระสอน ฯ เท่านั้น ดังนั้นจึงถือเป็นภาระงานเร่งด่วนที่ศูนย์ประสานงานโครงการพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียน วิทยาเขตสุรินทร์ ต้องรีบดำเนินงานเพื่อหาคำตอบว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาของโครงการฯ ประสบ ผลสำเร็จ ส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างไร การประเมินความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน

นอกจากจะเป็นภารกิจหลักอย่างหนึ่งของโครงการพระสอนศีลธรรมแล้ว ผลของการปฏิบัติการกิจ ด้านนี้ยังได้ สะท้อนผลการดำเนินงานของโครงการฯ ได้อีกด้วย อันจะส่งผลให้มีการปรับปรุงการดำเนินงานของผู้มีส่วน เกี่ยวข้องกับโครงการพระสอนศีลธรรมฯ ตลอดถึงการปรับกลยุทธ์ของโครงการฯ ให้มี

ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความพึงพอใจของชุมชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของพระสอนศีลธรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของชุมชนด้านปัจจัยนำเข้า ด้านปัจจัยกระบวนการ ด้านปัจจัยผลผลิต และ ด้านปัจจัยผลกระทบโครงการพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนในจังหวัดสุรินทร์และบุรีรัมย์

ระเบียบวิธีวิจัย

คณะผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

๑. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เอกสารสรุปผลการดำเนินงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ปีงบประมาณ ๒๕๔๘-๒๕๕๐ คู่มือปฏิบัติการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนส่วนวิทยาเขตขอนแก่น คู่มือปฏิบัติงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนส่วนวิทยาเขต เชียงใหม่ คู่มือปฏิบัติงานโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนส่วนวิทยาเขตสุรินทร์ กลุ่มพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนของโครงการพระสอนศีลธรรม กลุ่มผู้บริหารหรือครูในสถานศึกษา ผู้บริหารส่วนงานราชการในเขต จังหวัดสุรินทร์และบุรีรัมย์ จำนวน ๑,๗๖๙ รูป/คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ทั้งจังหวัดสุรินทร์ และ จังหวัดบุรีรัมย์ มีทั้งหมด ๙๑๐ รูป กลุ่มนี้ได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Sampling) จำนวน กลุ่มตัวอย่าง ๒๓๙ รูป ๒) กลุ่มผู้บริหารและครูที่เลี้ยงในสถานศึกษา ทั้งจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์ มีทั้งหมด ๘๔๖ คน กลุ่มนี้ได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย จำนวน ๔๕๓ คน และ ๓) ผู้บริหารคณะสงฆ์ ผู้บริหารส่วนงานราชการ จังหวัดสุรินทร์และบุรีรัมย์ มี ๑๓ รูป/คน กลุ่มนี้ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) จำนวน ๑๓ รูป/คน รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๗๐๕ รูป/คน

๓. การสุ่มและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ๑) การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มแบบง่าย โดยวิธีจับฉลาก จาก บัญชีรายชื่อของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนและบัญชีรายชื่อโรงเรียนจังหวัดสุรินทร์และบุรีรัมย์ ขนาดของกลุ่ม ตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครเจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ๒) การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธี แบบเจาะจง เหตุผลใช้วิธีเลือกเพราะท่านเหล่านี้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับโครงการพระสอนศีลธรรมโดยเป็น คณะกรรมการบริหารโครงการประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งในสายงานของท่านเหล่านี้มีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ กับโครงการทั้งโดยตรงและโดยอ้อม อีกทั้งยังเป็นผู้บริหารที่ผู้มีความรู้ ภูมิความคิดทั้งทางด้านการงานการศึกษา และพระพุทธศาสนา

๔. เครื่องมือการวิจัย มี ๒ อย่าง คือ (๑) บัตรบันทึกการค้นคว้า ใช้สำหรับบันทึกเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น เรื่องที่ค้นคว้า ประเด็นสำคัญ และ หนังสืออ้างอิงหรือ แหล่งข้อมูล เป็นต้น เพื่อนำไปเป็นข้อมูล ในการวิจัย (๒) แบบสอบถาม คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึด โครงสร้างวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นหลัก เพื่อใช้เก็บข้อมูล ในภาคสนาม โดยการสอบถามกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ โครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เมื่อสร้างเครื่องมือเสร็จ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๓ คน ตรวจสอบความถูกต้องเกี่ยวกับความตรงเชิงโครงสร้างและความตรงตามเนื้อหา หลังจากนั้นได้นำเครื่องมือไปทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขและนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในภาคสนามต่อไป

๕. การเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีการดังนี้ ๑) ข้อมูลที่เป็นเอกสาร คณะผู้วิจัยใช้บัตรบันทึกการค้นคว้า เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีบันทึกข้อมูลดังนี้ (๑) ย่อความให้ได้ใจความตรงตามความหมายของข้อความเดิม (๒) บันทึกโดยถอดข้อความเป็นข้อความของผู้วิจัยเอง (๓) คัดลอกข้อความแล้วทำอัญประกาศ ๒) ข้อมูล ภาคนาม คณะผู้วิจัยร่วมกับนิสิตที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตสุรินทร์และ วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ นำแบบสอบถามลงเก็บข้อมูลจากผู้ทำหน้าที่การสอนในศูนย์ประจำอำเภอ จากผู้บริหารใน สถานศึกษา และจากผู้บริหารส่วนงานราชการและคณะสงฆ์โดยตรง

๖. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ใช้วิธีการดังนี้ คือ ๑) การวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บจากเอกสาร ใช้วิธีวิเคราะห์ สังเคราะห์แบบพรรณนา (Descriptive Analysis) ๒) การวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บจากแบบสอบถาม ใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์ช่วยในการวิเคราะห์ ๓) การวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บจากการสัมภาษณ์ ใช้วิธีวิเคราะห์แบบพรรณนา (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

ผลของการวิจัยเรื่องนี้มีข้อค้นพบที่น่าสนใจสรุปได้ดังนี้

ด้านปัจจัยนำเข้า

การประเมินความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านปัจจัยนำเข้ามีอยู่ทั้งหมด ๖ ตัวชี้วัด ในด้านปัจจัยนำเข้า นี้ มีการประเมิน ความพึงพอใจ ๓ ตัวชี้วัด คือ กระบวนการคัดเลือกแต่งตั้งพระสอนศีลธรรม คู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของพระสอน ศีลธรรม และงบประมาณสนับสนุน ส่วนอีก ๓ ตัวชี้วัด คือ กระบวนการสรรหาคัดเลือกโรงเรียน ระเบียบ ปฏิบัติของพระสอนศีลธรรม และการตั้งคณะทำงานกำกับดูแลประสิทธิภาพการดำเนินงาน ไม่ได้ประเมินความ พึงพอใจ ทั้งนี้เพราะตัวชี้วัดเหล่านี้มีขอบเขตเนื้อหา อยู่กับคณะบริหารโครงการฯ มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับ กลุ่มประชานิยม ดังนั้นจึงสามารถสรุป วิเคราะห์จากเอกสารเพียงประการเดียวก็ได้ ในหัวข้อนี้จึงสรุปได้ว่า กระบวนการสรรหาคัดเลือกโรงเรียน ระเบียบปฏิบัติของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน และการตั้งคณะทำงาน กำกับดูแลประสิทธิภาพการดำเนินงานนั้นดำเนินตามคู่มือที่กำหนดไว้ในแต่ละส่วนงาน ซึ่งส่วนมากตรงกันมี เพียงบางประการซึ่งเป็น ส่วนน้อยที่แตกต่างกันและสามารถปฏิบัติตามนั้นได้ แต่ในเรื่องของกระบวนการ พิจารณาโรงเรียนไม่ได้ ระบุขั้นตอนปฏิบัติงานที่ชัดเจนแต่ประการใดบอกแต่เพียงว่าหากขาดคนสอนหรือเป็นที่ ต้องการเพิ่มก็คัด คนให้ แต่ไม่บอกว่ากระบวนการคัดเลือกได้อย่างไร

สำหรับการประเมินความพึงพอใจของปัจจัยนำเข้า ของตัวชี้วัด ๓ ตัวชี้วัดกระบวนการคัดเลือก แต่งตั้งพระสอนศีลธรรม คู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของพระสอนศีลธรรม และงบประมาณสนับสนุน กระบวนการ คัดเลือกแต่งตั้งพระสอนศีลธรรม คู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของพระสอนศีลธรรม และ งบประมาณสนับสนุน จาก การสอบถามความพึงพอใจของพระสอนศีลธรรมจำนวน ๒๓๙ รูป ได้ข้อสรุป ดังนี้คือ ๑) กระบวนการคัดเลือก แต่งตั้งพระสอนศีลธรรมรูปพบว่าการรับสมัครคัดเลือกพระสอนศีลธรรม ในโรงเรียนของส่วนงานวิทยาเขต สุรินทร์ ผลการประเมินมีระดับความพึงพอใจปานกลาง ๒) คู่มือการ ปฏิบัติหน้าที่ของพระสอนศีลธรรมโครงการ พระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ผลการประเมินมีระดับความ พึงพอใจปานกลาง ๓) งบประมาณสนับสนุน ผลการ ประเมินมีระดับความพึงพอใจปานกลาง แสดงให้เห็น ว่าความพึงพอใจของพระสอนศีลธรรมต่อปัจจัยนำเข้า มี ระดับความพึงพอใจปานกลางทุกตัวชี้วัด ซึ่งเรียง อันดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือการรับ สมัครคัดเลือกพระสอนศีลธรรมฯ คู่มือการ

ปฏิบัติงานพระสอนศีลธรรมฯ การเบิกจ่ายค่าตอบแทนโครงการฯ เมื่อเฉลี่ยโดยรวมสรุปได้ว่าความพึงพอใจของพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนต่อปัจจัยนำเข้า มีระดับความพึงพอใจ ปานกลาง

ด้านปัจจัยนำเข้าสรุปผลการวิจัยได้ว่า ภารกิจโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนด้านนี้มีอยู่ทั้งหมด ๖ ตัวชี้วัด ซึ่งแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ การประเมินความพึงพอใจจากแบบสอบถาม มี ๓ ตัวชี้วัด ผลการประเมินพบว่า พระสอนศีลธรรม มีระดับความพึงพอใจปานกลาง กลุ่มที่ ๒ การประเมินจากบัตรบันทึก การค้นคว้ามี ๓ ตัวชี้วัด ผลการประเมินพบว่า มีกระบวนการสรรหาคัดเลือกโรงเรียน มีระเบียบปฏิบัติของพระ สอนศีลธรรม และมีการตั้งคณะทำงานกำกับดูแลประสิทธิภาพการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ด้านปัจจัยกระบวนการ

การประเมินความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านปัจจัยกระบวนการมีอยู่ทั้งหมด ๖ ตัวชี้วัด แต่สามารถประเมินความพึงพอใจได้ ๔ ตัวชี้วัด คือ การประชาสัมพันธ์โครงการฯ การประสานงาน การจัดปฐมนิเทศการสอน การจัดอบรมสัมมนา ส่วนอีก ๒ ตัวไม่สามารถประเมินความพึงพอใจได้ คือ การประชุม การจัดซื้อวัสดุสำนักงาน ซึ่งเป็นเหตุผลเดียวกันกับ ๖.๑ คือ ตัวชี้วัดเหล่านี้มีขอบเขตเนื้องานอยู่กับคณะบริหารโครงการฯ มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยตรงกับกลุ่มประชากรน้อย ดังนั้นจึงสามารถสรุปวิเคราะห์จากเอกสารเพียงประการเดียวก็ได้ ในหัวข้อนี้จึง สรุปได้ว่า งานการประชุมในช่วงแรกที่ทีมงานมาคือในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ คณะกรรมการอำนวยการมีการประชุม น้อยครั้ง แต่พบว่ามีการประชุมพระสอนศีลธรรมรวมทั้งจังหวัดสุรินทร์และบุรีรัมย์บ่อยครั้งเนื้อหาสาระ ส่วนมากเกี่ยวกับเรื่องการสอนและการแบ่งภาระงาน แต่ในช่วง ปี พ.ศ.๒๕๕๓ พบว่าไม่มีการประชุมพระสอน ศีลธรรมรวมแต่มีการประชุมคณะกรรมการอำนวยการบ่อยครั้ง สาระส่วนใหญ่เป็นเรื่องย้ายโอนและการบรรจุ พระสอนฯ การวางแผนงบประมาณจัดซื้อวัสดุสำนักงาน เนื่องจากช่วงต้นทำเป็นสำนักงานชั่วคราว

สำหรับการประเมินความพึงพอใจของปัจจัยกระบวนการ ด้านการประชาสัมพันธ์โครงการฯ การประสานงาน การจัดปฐมนิเทศการสอน และการจัดอบรมสัมมนา จากการสอบถามความพึงพอใจของพระ สอนศีลธรรมจำนวน ๒๓๙ รูป ได้ข้อสรุปดังนี้ คือ ๑) การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ผลการประเมินมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ๒) การประสานงาน มีตัวชี้วัด ๓ ประการ คือ การรับส่งเอกสารโครงการ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ประจำโครงการฯ และเว็บไซต์โครงการฯ ผลการประเมินมีความพึงพอใจต่อการ ประสานงานอยู่ในระดับปานกลาง ๓) การจัดปฐมนิเทศการสอน ผลการประเมินมีความพึงพอใจอยู่ระดับปาน กลาง ๔) การจัดอบรมสัมมนา ผลการประเมินมีระดับความพึงพอใจอยู่ในปาน กลาง แสดงให้เห็นว่าพระสอน ศีลธรรมในโรงเรียนมีความพึงพอใจต่อปัจจัยกระบวนการ จำนวนสูงสุดอยู่ในระดับปานกลางทุกตัวชี้วัด ซึ่งเรียง อันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ เว็บไซต์โครงการฯ การประชาสัมพันธ์โครงการ การรับส่งเอกสาร โครงการ การให้บริการของเจ้าหน้าที่ประจำโครงการ การ จัดสัมมนาพระสอนศีลธรรม การจัดปฐมนิเทศการ สอน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมสรุปได้ว่าพระสอน ศีลธรรมมีความพึงพอใจต่อปัจจัยกระบวนการอยู่ในระดับปาน กลาง

ด้านปัจจัยกระบวนการสรุปผลการวิจัยได้ว่า ภารกิจโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนด้านนี้มีอยู่ ทั้งหมด ๖ ตัวชี้วัด ซึ่งแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ การประเมินความพึงพอใจจากแบบสอบถาม มี ๔ ตัวชี้วัด ผลการประเมินพบว่าพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มที่ ๒

การประเมิน จากบัตรบันทึกการค้นคว้า มี ๒ ตัวชี้วัด ผลการประเมินพบว่า คณะบริหารโครงการฯ ได้มีการประชุม และมีการ จัดซื้อวัสดุสำนักงาน

ด้านปัจจัยผลผลิต

การประเมินความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านปัจจัยผลผลิตมีอยู่ทั้งหมด ๔ ตัวชี้วัด แต่สามารถประเมินความพึงพอใจได้ ๑ ตัวชี้วัด คือ นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ส่วนอีก ๓ ตัวชี้วัด คือ จำนวนพระสอนศีลธรรมมีเพียงพอ ได้ พัฒนาพระสอนศีลธรรมให้มีคุณภาพ ได้ศูนย์ประสานงานโครงการประจำอำเภอ ทั้งนี้เพราะตัวชี้วัดเหล่านี้มี ขอบเขตเนื้อหาขึ้นอยู่กับคณะบริหารโครงการฯ มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับกลุ่มประชากรน้อย ดังนั้นจึงสามารถ สรุปวิเคราะห์จากเอกสารเพียงประการเดียวก็ได้ ในหัวข้อนี้จึงสรุปได้ว่าโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ส่วนของวิทยาเขตสุรินทร์ ดำเนินการคัดเลือกแต่งตั้งพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนจังหวัดสุรินทร์ จำนวน ๔๒๘ รูปซึ่งสอนอยู่ในโรงเรียนจำนวน ๓๘๕ แห่ง และจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๔๘๒ รูป สอนอยู่ในโรงเรียน จำนวน ๔๖๑ แห่ง ด้านการพัฒนาพระสอนศีลธรรมให้มีคุณภาพได้มีการจัดประชุมอบรมสัมมนา ๔ ครั้ง ในช่วงเริ่มต้น แต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ กิจกรรมด้านนี้ขาดช่วงไป และได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ประสานงานพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนระดับอำเภอมานี้แล้วตั้งแต่ช่วงระยะเริ่มต้น

สำหรับการประเมินความพึงพอใจของปัจจัยผลผลิต จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงที่อยู่ตามสถานศึกษา จำนวน ๔๕๓ คน ได้ข้อสรุปดังนี้ คือ ๑) นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ คือ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามระเบียบ ปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนา ความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วนรวม และความประหยัด ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารและครู พี่เลี้ยงในสถานศึกษาที่มีต่อพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน ด้านการทำให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ มีผล ของความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โน้มไปในด้านมากที่สุด

ด้านปัจจัยผลผลิตสรุปผลการวิจัยได้ว่า การกิจโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนด้านปัจจัยผลผลิตมีอยู่ทั้งหมด ๔ ตัวชี้วัด ซึ่งแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ การประเมินความพึงพอใจจากแบบสอบถาม มี ๑ ตัวชี้วัด ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษาที่มีต่อพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โน้มไปในด้านมากที่สุด กลุ่มที่ ๒ การประเมินจากบัตรบันทึกการ ค้นคว้า มี ๓ ตัวชี้วัด ผลการประเมินพบว่า จำนวนพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมีเพียงพอ คณะกรรมการ บริหารโครงการได้มีการพัฒนาพระสอนศีลธรรมให้มีคุณภาพ และได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานพระสอนศีลธรรมใน จังหวัดสุรินทร์และบุรีรัมย์ครบทุกอำเภอแล้ว

ด้านปัจจัยผลกระทบ

ด้านปัจจัยผลกระทบสรุปผลการวิจัยได้ว่า การกิจโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนด้านปัจจัยผลกระทบมีอยู่ทั้งหมด ๓ ตัวชี้วัด ซึ่งแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ การประเมินความพึงพอใจจากแบบสอบถาม มี ๒ ตัวชี้วัด ผลการประเมินพบว่าผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โน้มไปในด้านมากที่สุด กลุ่มที่ ๒ การประเมินจากบัตรบันทึกการค้นคว้า มี ๑ ตัวชี้วัด ผลการวิจัย พบว่า คณะสงฆ์ได้พระสงฆ์ที่มีคุณภาพด้านการสอนและการเผยแผ่

การประเมินความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านปัจจัยผลกระทบมีอยู่ทั้งหมด ๓ ตัวชี้วัด แต่สามารถ

ประเมินความพึงพอใจ ได้ ๒ ตัวชี้วัด คือ ชุมชนได้คนดีเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน หน่วยงานรัฐได้คนดีเข้ามามีส่วนร่วมในการ พัฒนาสังคม ส่วนอีก ๑ ตัวชี้วัด คือ คณะสงฆ์ได้พระสงฆ์ที่มีคุณภาพด้านการสอนและการเผยแผ่ไม่ได้ประเมิน ทั้งนี้เพราะตัวชี้วัดมีขอบเขตเนื้อหาขึ้นอยู่กับคณะบริหารโครงการฯ มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับกลุ่มประชากรน้อย ดังนั้นจึงสามารถสรุปวิเคราะห์จากเอกสารเพียงประการเดียวก็ได้ ในหัวข้อนี้จึงสรุปได้ว่า ด้านของปริมาณ คือ คณะสงฆ์ภาค ๑๑ ได้พระจำนวน ๙๑๐ รูป ไปสอนในโรงเรียน ๘๔๖ แห่ง ในเขตพื้นที่ ๒ จังหวัด คือ จังหวัด สุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านของคุณภาพ พระสงฆ์เหล่านี้ได้รับการดูแลพัฒนาคุณภาพด้านการสอนและการ เผยแผ่จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตสุรินทร์ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สำหรับการประเมินความพึงพอใจของปัจจัยผลกระทบ จากการสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหาร และครูพี่เลี้ยงที่อยู่ตามสถานศึกษา จำนวน ๔๕๓ คน ได้ข้อสรุปดังนี้ คือ ๑) ตัวชี้วัดด้าน ชุมชนได้คนดีเข้ามามี ส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา มีความพึงพอใจต่อมาตรฐานพระสอน ศีลธรรมในโรงเรียนด้านการพัฒนาชุมชนอยู่ในระดับมาก โน้มไปในด้านมากที่สุด ๒) ตัวชี้วัดด้าน หน่วยงานรัฐ ได้คนดีเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม จำแนกเป็น ๒ ด้าน คือ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และ ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษา อย่างสร้างสรรค์ ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา มีความพึงพอใจ ต่อมาตรฐานพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก โน้มไปในด้านมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลของการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อโครงการพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัด สุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์ มีข้อค้นพบที่น่าสนใจควรแก่การนำมาวิจารณ์ ดังนี้

ด้านปัจจัยนำเข้า

ผลการวิจัยได้พบว่า พระประจำศูนย์ประสานงานและพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมีความพึงพอใจ ด้านปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การรับสมัครคัดเลือกพระสอนศีลธรรมยัง ขาดความโปร่งใส คู่มือการปฏิบัติงานพระสอนศีลธรรมขาดความชัดเจน ทำให้ความเข้าใจได้ยาก และการเบิกจ่าย ค่าตอบแทนในโครงการพระสอนศีลธรรม ขาดความคล่องตัว ทำให้เกิดความล่าช้า การบริหารโครงการขาด ประสิทธิภาพ จึงทำให้ความพึงพอใจของพระประจำศูนย์ประสานงานและพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนที่มีต่อ ปัจจัยนำเข้าอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านปัจจัยกระบวนการ

ผลการวิจัยได้พบว่า พระประจำศูนย์ประสานงานและพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมีความพึงพอใจด้านปัจจัยกระบวนการอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การประชาสัมพันธ์ การประสานงาน การจัดปฐมนิเทศการสอน และการจัดสัมมนาทำได้น้อย ขาดประสิทธิภาพภาพจึงทำให้พระประจำ ศูนย์ประสานงานและพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนมีความพึงพอใจด้านปัจจัยกระบวนการอยู่ในระดับปานกลาง ด้านปัจจัยผลผลิต

ผลกาวิจัยได้พบว่า ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษามีความพึงพอใจต่อปัจจัยผลผลิตอยู่ในระดับ มาก โน้มไปในด้านมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเมื่อเข้าไปสอนใน สถานศึกษาแล้วได้ทำให้นักเรียนเกิดมีคุณธรรมในลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ปฏิบัติตามระเบียบ ปฏิบัติตามหลักธรรมเบื้องต้นของศาสนา ความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตา

เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเพื่อส่วนรวม และความประหยัด จึงทำให้ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา มีความพึงพอใจต่อปัจจัย ผลผลิตอยู่ในระดับมาก โน้มไปในด้านมากที่สุด

ด้านปัจจัยผลกระทบ

ผลการวิจัยได้พบว่า ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษามีความพึงพอใจต่อปัจจัยผลผลิตอยู่ในระดับ มาก โน้มไปในด้านมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า พระสอนศีลธรรมในโรงเรียนได้เป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรม ทางวิชาการ พัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน มุ่งพัฒนา ผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพอยู่เสมอ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน รายงานผลพัฒนาของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ สร้าง โอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ จึงทำให้ ผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงในสถานศึกษา มีความพึงพอใจต่อ ปัจจัยผลผลิตอยู่ในระดับมาก โน้มไปในด้านมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากงานวิจัยนี้พบว่าปัญหาหลัก คือ ระบบบริหารจัดการภายในของส่วนงานไม่สามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็น กระบวนการสรรหาคัดเลือกโรงเรียน กระบวนการคัดเลือกแต่งตั้งพระสอนศีลธรรม คู่มือการปฏิบัติหน้าที่ของพระสอนศีลธรรม ระเบียบปฏิบัติของ พระสอนศีลธรรม งบประมาณสนับสนุนโครงการ คณะทำงานกำกับดูแลประสิทธิภาพการดำเนินงาน การประชาสัมพันธ์ การประสานงาน การปฐมนิเทศการสอน การประชุม การจัดอบรมสัมมนา การนิเทศติดตาม ประเมินผล การวิจัยประเมินความพึงพอใจของชุมชน การจัดซื้อวัสดุสำนักงาน หนักสุดคือด้านงบประมาณ ซึ่ง ก็เป็นเรื่องแปลกที่โดยทั่วไปมักพบว่าปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ แต่งานนี้ดูเหมือนงบประมาณจะมากไปจน ทำให้บริหารจัดการไม่ถูก ผลจึงปรากฏว่าเงินมาก แต่เนื้องานยังทำได้น้อย จึงมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการ วิเคราะห์แผนงบประมาณให้เหมาะสมกับเนื้องาน หากอัตรากำลังไม่เพียงพอในจุดใดก็น่าจะเพิ่มให้เพียงพอ สำหรับงานปฐมนิเทศการสอน งานจัดอบรมสัมมนา งานนิเทศติดตาม ประเมินผล จุดนี้ทางคณะครุศาสตร์ของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ควรเข้ามามีบทบาทในการดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์โครงการพระสอนศีลธรรมในระดับ ภาค ทั้ง ๔ ภาคของประเทศไทย ควรมีการศึกษาภารกิจของคณะสงฆ์ที่เข้าไปร่วมดำเนินในโครงการพระสอน ศีลธรรมในโรงเรียน ควรมีศึกษาเชิงเปรียบเทียบรูปแบบการดำเนินงานโครงการพระสอนธรรมในโรงเรียนกับ รูปแบบของพระธรรมทูตของคณะสงฆ์ ควรมีศึกษารูปแบบการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการกับรูปแบบศูนย์ ปฏิบัติการ และควรมีศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงการพระสอนศีลธรรมใน โรงเรียนมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เอกสารอ้างอิง

บุญชีรายชื่อพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดสุรินทร์ ประจำปีงบประมาณ (๒๕๕๓) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์, บุญชีรายชื่อพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน จังหวัดบุรีรัมย์ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์. (เอกสารอัดสำเนา)

ปรีชา กันธิยะ.(๒๕๕๑) การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่พระมีส่วนร่วมในการสอนศีลธรรม. วิทยานิพนธ์ดุสิตุบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม,. พระธรรมโกศาจารย์. <http://www.krupra.net/v๒/main.php?url=about>. (วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓)

พิสนุ พองศรี (๒๕๔๙). วิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ ๓). กรุงเทพมหานคร : เทียมฟูการพิมพ์.
